

AI in onderwijs – Nieuws & trends | Augustus 2025

Wat scholen deze maand moeten weten

Van regels naar rechtvaardige praktijk

In **augustus 2025** start het onderwijs zichtbaar aan de **implementatiefase**: Europese verplichtingen voor **general-purpose AI (GPAI)** zijn ingegaan en Nederlandse handreikingen helpen bij vertaling naar inkoop, governance en klaspraktijk. **Menselijke tussenkomst** wordt expliciet geoperationaliseerd: niet ritueel, maar corrigerend wanneer nodig. Draagvlak groeit, maar docenten vragen om tijd en training; besturen scherpen **toolregisters, DPIA's en leveranciersvragen** aan. Richting voor het nieuwe schooljaar: veilig toepassen, transparant verantwoorden, en didactisch zinvol inzetten.

Overzicht augustus 2025 in één oogopslag

Thema	Kernontwikkeling	Betekenis
EU-regelgeving	GPAI-verplichtingen gelden per 2 augustus 2025.	Leveranciersdocumentatie en transparantie eisen; scholen moeten dit in contracten en procesafspraken borgen.
NL-duiding	Overheid en sectorpartijen publiceren AI-Act-gidsen en “wat-verandert-er” voor onderwijs. Sectorduidingen en	Actualiseer AI-toolregister + DPIA's; leg beslisboom en updatecyclus vast.
Draagvlak & oefenruimte	(zomer)trainingen vergroten acceptatie; behoefte aan veilige oefenruimte blijft.	Plan teamoefeningen + reflectie; gefaseerde uitrol (pilot → evaluatie → borging).
Internationaal	EC-richtlijnen voor leraren; OECD belicht open-weight/openheid; AU/VS tonen pilots en aandacht voor inclusie.	Trend: van innovatie naar auditbaarheid, transparantie en gelijke kansen.

Nederlands nieuws

AI Act – GPAI van papier naar praktijk

Per **2 augustus 2025** gelden de eerste verplichtingen voor **general-purpose AI**: providers moeten o.a. documentatie, risicobeheersing en notificaties (bij systeemrisico) op orde hebben. Scholen horen dit terug te zien in leveranciersinformatie en contractafspraken.

Voor docenten: gebruik alleen goedgekeurde accounts; **licht transparant toe** wanneer AI is ingezet (opdracht/feedback).

Voor management: actualiseer AI-toolregister en verwerkersafspraken met GPAI-eisen (documentatie, herkomst, update-beleid, rechten).

Professionalisering en materialen

Naast bestaande wegwijzers verschijnen **praktische materialen** (toolkits/handreikingen) voor schoolafspraken en lesgebruik van generatieve AI.

Voor docenten: start met **micro-oefeningen** (10–15 min) voor feedback/differentiatie; gebruik schoolafspraken AI.

Voor management: plan basis-training per thema en verwerk die in het Programma van Toetsing en Afsluiting of de formatieve cyclus.

Draagvlak en inclusie

Draagvlak groeit volgens sectorduiding, maar **vaardigheids- en tijdverschillen** blijven. Let op kansengelijkheid bij **prompting** en taalsensitiviteit.

Voor docenten: geef **expliciete instructie** in strategisch prompten en kritisch denken; bied alternatieve routes voor leerlingen die moeite hebben met taal.

Voor management: monitor **gelijke-kansen-effecten** en plan gerichte ondersteuning (MBO/PO, taal/SE-achterstanden).

Buitenland als spiegel

Europese Commissie – Leraren als regisseurs van AI

De **Europese Commissie** publiceert in augustus nieuwe [Educator Guidelines](#) over ethisch en pedagogisch verantwoord gebruik van AI in het onderwijs. De richtlijnen benadrukken dat leraren **regiehouder** moeten blijven: AI mag ondersteunen bij differentiatie en administratie, maar niet sturen in beoordeling of selectie.

Kern: De EU ziet professionele autonomie als voorwaarde voor verantwoord AI-gebruik.

Trend: Van vrijblijvende innovatie naar **verantwoorde, toetsbare toepassing** met menselijke regie.

OECD & GPAI – Openheid als vertrouwenstrategie

De **OECD** en het internationale AI-partnerschap **GPAI** publiceerden in augustus het paper [AI Openness: A Primer for Policymakers](#), dat pleit voor **open-weight modellen** en toegankelijke documentatie over datagebruik. Voor onderwijsinstellingen betekent dit: inzicht in de herkomst en training van AI-modellen wordt een bestuurlijke plicht.

Kern: Transparantie en openheid worden beleidsinstrumenten om publieke instellingen te beschermen tegen black-box-risico's.

Trend: Openheid en verifieerbaarheid vervangen innovatie als hoofdcriterium voor goed bestuur.

Verenigde Staten – Pilots als toetssteen voor beleid

In de VS gebruiken scholen de zomer om AI te testen in beperkte, gecontroleerde omgevingen. Districten koppelen experimenten met **privacy-impact assessments** en publiceerbare resultaten. De federale overheid stimuleert via de [AI Education Challenge](#) programma's die leeropbrengsten meten en ethische kaders toetsen.

Kern: Innovatie is alleen legitiem als deze bewijs levert van leerwinst en rechtvaardigheid.

Trend: Evidence-first: van pilots naar beleid op basis van toetsbare resultaten.

Australië – Transparantie via 'AI Impact Statements'

Australische schoolbesturen zijn sinds augustus verplicht om een [AI Impact Statement](#) te publiceren. Hierin moeten zij de ethische, pedagogische en organisatorische gevolgen van AI-gebruik voor leerlingen en personeel toelichten. Dit verhoogt niet alleen transparantie maar ook publieke controle.

Kern: Besturen worden publiek verantwoordelijk gehouden voor hun AI-keuzes.

Trend: Verschuiving van **interne governance naar publieke verantwoording** – een spiegel voor Nederland.

UNESCO – AI ten dienste van mens en rechtvaardigheid

UNESCO's voortgezette campagne rond de *Nine Principles for Responsible AI in Education* herinnert lidstaten eraan dat AI nooit mag leiden tot uitsluiting of automatisering van beslissingen zonder menselijk oordeel. De organisatie roept scholen op AI te zien als **didactisch hulpmiddel**, niet als beoordelaar.

Kern: AI is waardevol alleen als het menselijke waarden versterkt.

Trend: *Human-in-the-loop* en **inclusie** blijven de universele standaard voor verantwoord onderwijs.

UNESCO: mondiale competenties voor AI

UNESCO's [AI Competency Frameworks](#) (2025) definiëren de kennis, vaardigheden en attitudes die nodig zijn om AI te begrijpen en verantwoord te gebruiken.

Trend: AI-geletterdheid wordt wereldwijd gezien als toetsbare leeruitkomst, vergelijkbaar met digitale geletterdheid.

Augustus 2025 in cijfers

Getal	Onderwerp	Betekenis / Context	Bron (2025)
85 %	Leraren en leerlingen (VS) gebruiken AI	Gebruik varieert van lesplanning tot tutoring; AI is breed geïntegreerd in het schooljaar 2024–2025.	Center for Democracy and Technology
70 %	Leraren (VS) maken zich zorgen over verlies van kritisch denken	Docenten vrezen dat AI het zelfstandig redeneren en analyseren bij leerlingen verzwakt.	Center for Democracy and Technology
60 %	Leraren VS (K-12) gebruiken AI	Vooraf voor samenvattingen, feedback en beoordelingsondersteuning; groeiend gebruik zonder duidelijke richtlijnen.	Bowdoin College – AI in High School Education Report
68 %	Koreaanse scholieren hebben ChatGPT gebruikt	Breed gebruik, maar slechts 23 % vertrouwt AI-advertenties; groeiend bewustzijn rond betrouwbaarheid.	ZDNet Korea
29 %	Positief sentiment NL over AI voor individuele leerbehoeften	Voorzichtig optimisme: meer vertrouwen, maar nog weinig zicht op pedagogische meerwaarde.	AI Barometer 2025
18 %	Nederlandse leraren gebruiken AI actief	Gebruik groeit, maar veel docenten missen nog richtlijnen, tijd en ruimte om te experimenteren.	AI Barometer 2025

Actiepunten voor scholen

Focus / Thema	Voor schoolmanagement	Voor docenten / teams	Tijdshorizon
Beleid & Governance	Herzie verwerkersafspraken en contracten op GPAI-eisen; update AI-toolregister + auditcyclus.	Hanteer school-“go/no-go” voor AI-gebruik; noteer AI-inzet bij opdrachten.	0–3 mnd
Professionalisering	Plan basis-PO per sectie (toetsing, tussenkomst, privacy); koppel aan PTA/curriculum.	Oefen 1× per week met “prompt-labs” (feedback/differentiatie) en deel lesvoorbeelden.	Huidig schooljaar
Ethisch gebruik	Borg tussenkomst + bezwaar/beroep in toets/plaatsing/zorg; monitor gelijke kansen.	Werk met ethische casussen (bias, transparantie) en licht AI-gebruik aan leerlingen toe.	Doorlopend
Technologie & Privacy	Check DPIA’s op modeldocumentatie, herkomst en updatebeleid; vraag leveranciers om verklaringen.	Vermijd gevoelige data in prompts; gebruik uitsluitend schoolaccounts.	0–3 mnd
Onderzoek & Reflectie	Plan halfjaarlijkse impactreview (leeropbrengst, werkdruk, gelijke kansen) en rapporteer aan MR/CvB.	Documenteer wat werkt/niet werkt (leslog) en deel in de sectie.	3–6 mnd

Slotreflectie

AI-beleid is pas verantwoord als het ook rechtvaardig uitpakt in de klas. Wie nu toolregister, tussenkomstprocedures en teamoefenen combineert, maakt AI veilig, uitlegbaar en leerkrachtig — met de mens zichtbaar aan het stuur.

Van trend naar praktijk

Wil je deze inzichten vertalen naar jouw schoolcontext? **Symbio6** helpt scholen AI doordacht en mensgericht in te zetten — met **coaching-on-the-job**, **teamtraining** en **praktische trajecten** rond AI-geletterdheid, beleid en didactiek.

Meer informatie: symbio6.nl/onze-diensten

Verder lezen

← Juli 2025 – [Van beleid naar praktijk](#)

→ September 2025 – [Van uitvoering naar verantwoording](#)

 Alle maandrapporten: symbio6.nl/trends